

Ökad kontroll över tandvårdssektorn

Pressträff den 4 december 2023 kl.13.00

Martin Färnsten, särskild utredare

Utredningens uppdrag

- **Analysera och bedöma**
 - ✓ om det är lämpligt att införa tillståndsplikt och ägar- och ledningsprövning för privata vårdgivare i det statliga tandvårdsstödet
 - ✓ hur myndigheternas möjligheter att genomföra kontroller och att stoppa utbetalningar till vårdgivare kan förbättras
 - ✓ hur myndigheterna kan få en stärkt möjlighet att kontrollera vem som utfört vården och lämna förslag på hur det kan ske

Varför behövs ökad kontroll?

- **Felaktiga utbetalningar från det statliga tandvårdsstödet**
 - ✓ Cirka 430 miljoner varje år i felaktiga utbetalningar (6,3 procent)
 - ✓ Drygt 175 miljoner (41 procent) orsakade av avsiktlig felrapportering
 - ✓ Allt från mindre fusk, slarv och manipulerande med underlag för utbetalning, till organiserad och omfattande ekonomisk brottslighet

- **Kvalitets- och patientsäkerhetsbrister**
 - ✓ Otillräcklig kunskap om ansvar för patientsäkerhet
 - ✓ Bristande hygien och rutiner
 - ✓ Bristfällig dokumentation
 - ✓ Behandling utan stöd i vetenskap och beprövad erfarenhet
 - ✓ Överbehandling
 - ✓ Förekommer att behandlare saknar legitimation

Utredningens förslag i korthet

Tre områden för ökad kontroll

- ✓ Villkor för att få bedriva tandvårdsverksamhet som privat vårdgivare
- ✓ Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system
- ✓ Villkor för utbetalning av statligt tandvårdsstöd

- **Tillståndsplikt för privat tandvård införs**
- ✓ Ägar- och ledningsprövning för att säkerställa insikt om vilka regler som gäller, lämplighet, vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna och laglydnad i övrigt.
- ✓ Krav på ekonomiska förutsättningar och att det bedrivs ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.
- ✓ IVO ska få hämta vissa uppgifter ur belastningsregistret och från Skatteverket.
- ✓ Befintliga privata vårdgivare ska söka tillstånd hos IVO under en treårig övergångsperiod
- ✓ En engångsavgift på 30 000 kronor för ansökan införs.

- **Skärpta krav vid anslutning till Försäkringskassans elektroniska system för utbetalning av statligt tandvårdsstöd**
- ✓ Krav på privata vårdgivare att ha tillstånd av IVO för att få vara ansluten
- ✓ Ärende om anslutning ska kunna vilandeförklaras vid misstanke om att verksamheten kommer att förbjudas av IVO
- ✓ Avanslutning ska kunna beslutas i fler situationer än i dag
- ✓ Förenklat informationsutbyte mellan IVO och Försäkringskassan
- ✓ Årlig avgift på 5 000 kronor för att vara ansluten - gäller även offentliga vårdgivare

- **Skärpta krav för utbetalning av statligt tandvårdsstöd**
 - ✓ Försäkringskassans utredningsbefogenheter utvidgas – ska få kontrollera räkenskaper, anställningsförhållanden m.m.
 - ✓ Statligt tandvårdsstöd ska som huvudregel inte få betalas ut om behandlaren saknar legitimation (undantag delegationsförfarande)
 - ✓ Innehållande av ersättning när patientsäkerheten brister
 - ✓ Förenklat informationsutbyte mellan Försäkringskassan och Socialstyrelsen för att kontrollera behörighet och identitet
 - ✓ Regionernas verksamhet enligt tandvårdslagen ska omfattas av lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

- **Ekonomiska konsekvenser och ikraftträdande**
 - ✓ Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026.
 - ✓ Treårig övergångsperiod för tillståndsansökan
 - ✓ Vissa tillfälliga och permanenta kostnadsökningar för myndigheter samt privata och offentliga vårdgivare
 - ✓ Statens intäkter av avgifter samt förväntat minskade felaktiga utbetalningar bedöms sammantaget minska statens kostnader

Ökad kontroll över tandvårdssektorn

martin.farnsten@regeringskansliet.se

